

Modul 11

Undervisningssted: Ål folkehøyskole og kurscenter for døve

Tegnspråk				Tema			
Emner	T	Grammatikk	T	Døves kultur og historie	T	Andre temaer	T
Tegneseriefigurer	15	Orale komponenter: Modifisering. Ansikt.	2	Døv identitet	2	Foreldre og familie: Momenter i utvikling av likeverd	2
Bondegård og dyrepark		Tegndanning: Polymorfemiske tegn	2				
Aktualitetsstoff			2				
Tegnspråktekster		Ikke-manuelle deler	2				

Modul: 11

Mål:

- øve uttrykksmåter knyttet til de tidligere modulers språkfunksjoner
- kunne avlese fortellinger, samt lage egne fortellinger
- få kjennskap til språk og språkbruk i fortellinger og sakprosaetekster

Emne	Arbeidsmåte	Materiell/kilder
Tegneseriefigurer	Presentasjon 1 Kommunikasjonsøvelser: 11-P1a: Assosiasjonskroker 11-P1b: Hvilken tegneseriefigur er jeg? 11-P1c: Tegneseriefavoritt 11-P1d: En felles rekonstruksjon	Korte tegneserier Korte tegneserier Tegneserie gjengitt på tegnspråk
Bondegård og dyrepark - Tegndanning: Polymorfemiske tegn - Orale komponenter: Modifisering. Ansikt.	Presentasjon 2 Kommunikasjonsøvelser: 11-P3a: Fremlegg 11-P3b: Spørrekonkurranse 11-P3c: En gjettekonkurranse	Video: Husdyr og gammelt håndverk, Ål Tegnprogram: Dyreparken i Kristiansand Video: Dyr/Hagen, Møller kompetansesenter Spørsmål knyttet til landbruk og dyr
Aktualitetsstoff	Presentasjon 3 Kommunikasjonsøvelser: 11-P3a: Samtalekort 11-P3b: Samtale	
Tegnspråktekster - Ikke-manuelle deler	Avlesning og egenproduksjon Gjenfortelling	Video - Cd-rom Sakprosaetekster Eventyr eller andre skriftlige fortellinger

Språkfunksjoner: Meddele noe, gi uttrykk for meninger, be om synspunkter, gi uttrykk for enighet/uenighet, uttrykke kognitiv innstilling, spørre om kognitiv innstilling, vurdere personer/gjenstander/tilstander/handlinger

FORSLAG TIL ARBEIDSMÅTER

Modul 11

Presentasjon 1: Tegneseriefigurer

Ha tilgjengelig ulike tegneserier, blad og enkeltstriper. Presenter de ulike tegneseriefigurene. Diskuter med foreldrene de ulike tegneseriefigurenes karaktertrekk. Hvilke tegneseriefigurer liker foreldrene og hvilke liker barna deres?

Kommunikasjonsøvelser

11-P1a: Assosiasjonskroker:

Læreren oppgir en tegneseriefigur. Foreldrene tegner en sirkel rundt ordet og fem "kroker" rundt sirkelen. Foreldrene får hver for seg ca. fem minutter til å tenke ut ord eller uttrykk som de assosierer med den aktuelle tegneseriefiguren. De skriver ordene ved siden av krokene. Foreldrene går sammen to og to og forteller til hverandre på tegnspråk hvilke ord de har skrevet ned. Parene samles og forteller til lærer hvilke ord de har på sine ark. Lærer skriver på tavla etter hvert som parene ramser opp. Hvor mange ord får dere til slutt? Samtal om de ulike assosiasjonene, gjerne få foreldrene til å forklare sammenhengen mellom assosiasjonen og den aktuelle tegneseriefiguren.

11-P1b: Hvilken tegneseriefigur er jeg?

Lærer har på forhånd skrevet tegneseriefigurers navn på ulike klistrelapper. Her kan man også bruke bilder av de aktuelle tegneseriefigurene. Klistrelappene settes på foreldrenes rygger slik at de selv ikke vet "hvem de er". Foreldrene beveger seg fritt i klasserommet og stiller spørsmål til hverandre for å finne ut hvilken tegneseriefigur de er. Det er bare lov til å stille ja/nei spørsmål. De som har klart å spørre seg frem til hvem de er, samles i et hjørne av klasserommet hvor en tegnspråklærer sitter. Foreldrene skal fortelle

til tegnspråklæreren alt hva de vet om den tegneseriefiguren de har fått tildelt (klistret på ryggen).

11-Pc: Tegneseriefavoritt:

Velg korte tegneserier (ca.4-6 bilder). Du må ha så mange tegneserier som antall grupper foreldre. Klipp den enkelte tegneserie opp i enkeltbilder, og bland disse. Hver gruppe får så enkeltbildene til en tegneserie. Pass på at det er likt antall bilder, som foreldre, da hvert enkelt gruppe-medlem skal få sitt bilde. Foreldrene skal på tegnspråk og kroppsspråk illustrere sitt bilde for de andre i gruppen, men de skal ikke vise frem bildet. Når alle i gruppen har illustrert sitt bilde, gjetter de rekkefølgen på bildene ved å stille seg i rekke. Først når de mener å stå i riktig rekkefølge i forhold til tegneseriens historie viser de bilden til hverandre.

11-P1d: En felles rekonstruksjon:

Til denne øvelsen trenger du en tegneserie fortalt på tegnspråk. Foreldrene skal avlese fortellingen. De må få oppklart ting de ikke forstår, men ellers skal det ikke samtales om fortellingen. Når hele fortellingen er avlest, stiller læreren spørsmålet: Hva husker du? Foreldrene må få komme med innspill uten at lærer stiller flere spørsmål. Kan hende kan det en forelder forteller gi assosiasjoner til en annen. Hva husket man? Og hva husket man ikke?

Presentasjon 2: Bondegård og dyrepark

- Grammatikk:

Tegndanning: Polymorfemiske tegn

Orale komponenter: Modifisering. Ansikt.

Benytt visuelt materiell til å skape dialog rundt de ulike emnene.

Er det mulig å gjennomføre en tur til bondegård og/eller dyrepark?

Hvis ikke, kan videoene som står i kolonnen "Materiell/kilder"

benyttes.

Kommunikasjonsøvelser

11-P2a: Fremlegg:

Foreldrene jobber sammen to og to. De skal velge seg fem dyr som de skal fortelle om til resten av gruppa

11-P2b: Spørrekonkurranse:

Lag spørsmål om landbruk og dyr. Foreldrene deles inn i mindre grupper som konkurrerer mot hverandre. Lærer stiller spørsmålene.

11-P2c: En gjettekonkurranse:

Del gruppen inn i mindre grupper som skal konkurrere mot hverandre. Lærer har mange spørrekort med ulike ord og uttrykk knyttet til emnet. Når lærer løfter opp et kort er det for foreldergruppene om å gjøre å komme på tegnet for dette ordet. Det gis 2 poeng for hvert riktig svar. Svarer gruppen feil får de andre gruppene mulighet til å svare, men da gis det kun 1 poeng ved riktig svar. Man kan utvide aktiviteten med tilleggsspørsmål til ordene/tegnene. Disse spørsmålene kan ha et grammatikalsk innhold.

Presentasjon 3: Aktualitetsstoff

Intensjonen med dette emnet er at foreldrene skal få samtale om og diskutere emner som engasjerer dem. Foreldrene bør derfor kunne påvirke hvilket stoff som blir tatt inn i øvelsene

Kommunikasjonsøvelser:

11-P3a: Samtalekort med utgangspunkt i språkfunksjoner:

Del foreldrene i mindre grupper. I hver gruppe bør det være en tegnspråklærer. Foreldrene skal i samarbeid med tegnspråklærer lage samtalekort. De kan da ta opp emner og språkfunksjoner som de føler at de har behov for i kommunikasjonen med sitt barn.

Velg situasjoner der to personer snakker med hverandre. Hvem er personene? Hva snakker de om? Hvilken sinnestemning er de i? Bruk uttrykk som: "spør om...", "svar at ...", "forklar ..." osv.

Dette for å unngå at øvelsen blir en ren oversettelsesøvelse, og for å gi rom for språklig variasjon når samtalekortene skal gjennomføres som dialoger på tegnspråk. Når den enkelte gruppe har gjennomført dialoger med utgangspunkt sine samtalekort, kan gruppene bytte samtalekort mellom seg. Når aktiviteten er ferdig kan det være lurt å samle inn samtalekortene, de kan være fine å bruke en annen gang, f.eks. ved repetisjon.

11-P3b: Samtale

Del foreldrene inn i mindre grupper. Det må være minst en tegnspråklærer i hver gruppe som deltar i samtalen, og som hjelper foreldrene hvis de står fast i forhold til tegn og uttrykksmåter.

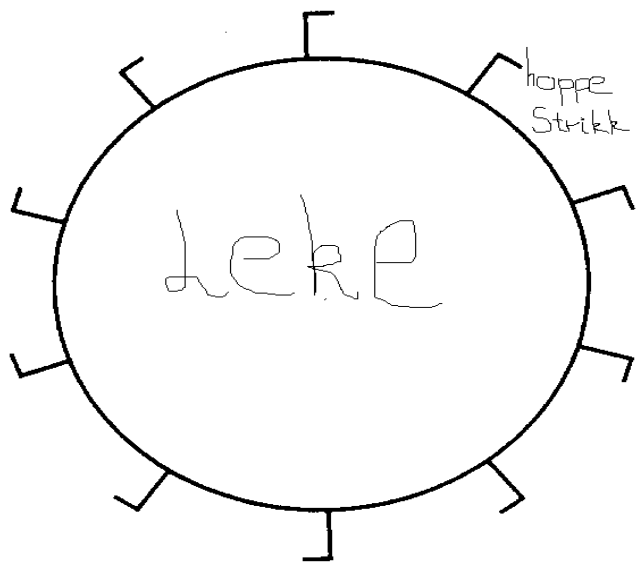
Tegnspråktekster

- Grammatikk: Ikke-manuelle deler

Avlesning i språklaboratorium med oppgaver knyttet til de forskjellige tegnspråktekstene.

Gjenfortelling: Sakprosaetekster med utgangspunkt i modulens emner. Kan være både tegnspråktekster og skriftlige tekster

Eksempel på assosiasjonskroker

Eksempel på samtalekort med utgangspunkt i språkfunksjoner

Rollekort: A
Spør om B husket å ta med boka.

Vis at du blir ergerlig. Si at du trenger boka i kveld.

Si at du ikke skal låne bort bøker til B mer.

Vær enig i det. Be om unnskyldning.

Rollekort: B

Si at du har glemt den. Be om unnskyldning og si at du ikke gjorde det med hensikt.

Forklar hvorfor du glemte den.

Si at du synes A er en surpomp.